

รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาโรค EMS ในกุ้งทะเล

ณ วันที่ 14 มกราคม 2558

1. รายงานผลการดำเนินงานภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนเพื่อควบคุมและลดความสูญเสียของสินค้ากุ้งทะเล จากกลุ่มอาการตายด่วน (EMS)

1.1) การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์กุ้งขาวจากต่างประเทศ และการผลิตลูกพันธุ์กุ้งคุณภาพ

สืบเนื่องจากกรมประมงได้นำเข้าพ่อแม่พันธุ์กุ้งขาวจากต่างประเทศ เพื่อนำมาผลิตลูกกุ้งระยะอนุเพลียสจำหน่ายให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ และแจกจ่ายให้กับหน่วยงานในสังกัดใช้ผลิตพ่อแม่พันธุ์กุ้งคุณภาพในรุ่นต่อไป โดยดำเนินการผลิตลูกกุ้งขาวระยะอนุเพลียสแล้วทั้งสิ้น 548.03 ล้านตัว รายละเอียดการผลิตลูกพันธุ์กุ้งขาว แสดงดังตารางที่ 1

จากตารางที่ 1 กรมประมงผลิตลูกพันธุ์กุ้งขาวระยะอนุเพลียสได้ทั้งสิ้น 548.03 ล้านตัว ดำเนินการจำหน่ายให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ แล้ว จำนวน 329.40 ล้านตัว ในอัตราตัวละ 0.010 บาท ซึ่งรายได้จากการจำหน่ายทั้งหมด กรมประมงจะนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน และลูกพันธุ์กุ้งขาวอีกส่วนหนึ่งได้แจกจ่ายให้หน่วยงานในสังกัดสำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งเพื่อใช้ในการผลิตพ่อแม่พันธุ์กุ้งทะเลคุณภาพ จำนวน 218.63 ล้านตัว โดยมีหน่วยงานที่ดำเนินการปล่อยลูกกุ้งระยะโพสต์ลาร์วา (PL 12 – PL 15) ลงเลี้ยงเพื่อผลิตเป็นพ่อแม่พันธุ์ทั้งสิ้น 11 แห่ง ได้แก่ สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ศพช.นครศรีธรรมราช ศพช.ฉะเชิงเทรา ศพช.สมุทรสงคราม ศพช.ภูเก็ต ศพช.สตูล ศพช.สงขลา ศพช.พังงา ศพช.ตรัง ศพช.ปัตตานี และศพช.โดยปล่อยกุ้งที่อัตราความหนาแน่น 50,000 – 60,000 ตัว /ตารางเมตร และดำเนินการเลี้ยงขุนเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน แล้วทำการคัดเลือกกุ้งที่มีการเจริญเติบโตดี แข็งแรง และปลอดจากโรคเพื่อใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์กุ้งคุณภาพในรุ่นต่อไป โดยมีเป้าหมายในการผลิตจำนวน 100,000 ตัว ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2558

1.2) การให้บริการตรวจคัดกรองโรคกุ้งทะเล และการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรผง /สูตรน้ำ

กรมประมงดำเนินกิจกรรมให้บริการตรวจคัดกรองโรคกุ้งทะเลแก่เกษตรกรในพื้นที่เขตชายฝั่ง รวมทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรใช้หัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 ในกระบวนการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล โดยมีหน่วยงานที่ดำเนินการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรน้ำ จำนวน 25 แห่ง และสูตรผง จำนวน 1 แห่ง เพื่อแจกจ่ายให้กับเกษตรกร รายละเอียดการให้บริการตรวจคัดกรองโรค และการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม. 1 แสดงดังตารางที่ 2

1.3) สถานการณ์ด้านการผลิตกุ้ง

จากการประมาณการณ์ผลผลิตกุ้ง ณ สิ้นสุดเดือนธันวาคม พบว่า เดือนธันวาคมมีการผลิตกุ้งรวม 26,143.64 ตัน ซึ่งเป็นกุ้งขาวประมาณ 24,802.02 ตัน และกุ้งกุลาดำประมาณ 1,341.62 ตัน ผลผลิตกุ้งทะเลรวมในปี 2557 จำนวนทั้งสิ้น 217,437.98 ตัน ลดลงจากปี 2556 จำนวน 39,326.93 ตัน คิดเป็น -15.32% (ตารางที่ 3) โดยประสิทธิภาพในการผลิตกุ้งขาวของประเทศไทยต่อจำนวนกุ้งโพสต์ลาร์วาที่ปล่อยแสดงดังตารางที่ 4

2. การดำเนินการด้านกุ้งทะเลอื่น ๆ

สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง จัดประชุมหารือกับเกษตรกรเพื่อหาแนวทางในการเพิ่มผลผลิตกุ้งทะเลในจังหวัดกระบี่ เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2558 ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งกระบี่ โดยเชิญเกษตรกรผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการเลี้ยงกุ้ง มาแลกเปลี่ยนความรู้และเทคนิควิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการเลี้ยงเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มผลผลิตให้กับเกษตรกรรายอื่นๆ นำไปประยุกต์ใช้ต่อไป พร้อมทั้งเสนอให้มีการถอดบทเรียนจากเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จในการเลี้ยงกุ้ง และจัดให้มีการเยี่ยมชมบ่อสาธิตของเกษตรกรใน จ.สุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะสามารถเพิ่มผลผลิตกุ้งให้กับจังหวัดกระบี่ได้

เอกสารแนบ

ตารางที่ 1 การผลิตลูกพันธุ์กุ้งขาวของกรมประมง โดยใช้พ่อแม่พันธุ์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

หน่วยงาน	สายพันธุ์	ปริมาณลูกกุ้งระยะนอเพเลียส ที่ผลิตได้ (ล้านตัว)
1. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งนครศรีธรรมราช	SIS	133.40
2. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งฉะเชิงเทรา	SIS	356.90
3. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งสมุทรสงคราม	SIS	7.03
4. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งภูเก็ต	Guam	48.50
5. สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	Kona Bay	2.20
รวมทั้งสิ้น		548.03

ตารางที่ 2 ผลการดำเนินงานกิจกรรมให้บริการตรวจคัดกรองโรคกุ้งทะเลแก่เกษตรกร และการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1
สูตรผง /สูตรน้ำ

กิจกรรมดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน		
	ปีงบประมาณ 2557	ปีงบประมาณ 2558	รวม
ให้บริการตรวจคัดกรองโรคกุ้งทะเลแก่เกษตรกร ในเขตชายฝั่งทะเล	72,622 ตัวอย่าง	3,279 ตัวอย่าง	75,901 ตัวอย่าง
ผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรผง	74,250 ซอง	25,750 ซอง	100,000 ซอง
ผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สูตรน้ำ	104,618 ขวด	19,128 ขวด	123,746 ขวด

ตารางที่ 3 ผลผลิตกุ้งทะเลรายปีในระหว่างการแก้ไขปัญหา EMS

ปี พ.ศ.	ผลผลิตกุ้งทะเล (ตัน)	%การเปลี่ยนแปลง
2555	480,997.60	
2556	256,764.91	-46.62%
2557	217,437.98	-15.32%

ตารางที่ 4 ประสิทธิภาพในการผลิตกุ้งขาวของประเทศไทยต่อจำนวนกุ้งโพสต์ลาว่าที่ปล่อย ปี 2557

เดือน	ลูกพันธุ์กุ้งขาว ที่ใช้ประเมิน : ล้านตัว (ในเดือนที่ปล่อยกุ้ง)		ผลผลิตกุ้งขาว (ตัน)	ผลผลิต (ตัน) ต่อลูกกุ้งล้านตัว	%ผลผลิตที่เพิ่ม จากเดือนก่อน (%)	หมายเหตุ
ม.ค.57	5,527.00	(ต.ค.56)	12,426.13	2.25		
ก.พ.57	4,514.00	(พ.ย.56)	9,717.28	2.15		
มี.ค.57	4,118.96	(ธ.ค.56)	13,022.61	3.16		
เม.ย.57	3,709.25	(ม.ค.57)	11,353.14	3.06		
พ.ค.57	4,986.68	(ก.พ.57)	15,615.23	3.13		
มิ.ย.57	5,166.68	(มี.ค.57)	15,666.17	3.03		คสช. อนุมัติโครงการ
ก.ค.57	3,713.86	(เม.ย.57)	15,218.66	4.10	-2.86	ดำเนินโครงการ แก้ปัญหา EMS ก.ค.- ก.ย. 57
ส.ค.57	3,353.36	(พ.ค.57)	16,434.89	4.90	7.99	
ก.ย.57	3,723.46	(มิ.ย.57)	18,601.24	5.00	13.18	
ต.ค.57	4,235.73	(ก.ค.57)	24,742.58	5.84	33.02	
พ.ย.57	4,960.31	(ส.ค.57)	26,499.24	5.34	7.10	
ธ.ค.57	5,112.73	(ก.ย.57)	24,802.02	4.85	-6.40	
รวม	53,122.02		204,099.19			

สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง
กรมประมง